

Naturreservatet Flenstorp

Beslut om naturreservat enligt 7 kap 4§ miljöbalken

Administrativa data

Benämning:	Naturreservatet Flenstorp
Skyddsform:	Naturreservat
Län:	Västra Götaland
Lägesbeskrivning:	ca 3 km SSV Kinnarumma samhälle, Kinnarumma socken, Borås kommun, Gula kartan 1:20.000, 6c62
Gränser:	se karta 1
Markägare:	Sveaskog AB
Area:	6,9 ha
Naturtyper:	Gran-aspblandskog 5,9 ha Igenväxande betesmark 1,0 ha

Beslut

Kommunfullmäktige i Borås beslutade den 15 mars 2001

- att det område som avgränsats med streckad linje på upprättad karta 1 skyddas som naturreservat med stöd av 7 kap 4§ miljöbalken (1998:808).
- att reservatets namn skall vara Naturreservatet Flenstorp.
- att med stöd av 3§ förordningen om områdesskydd (1998:1252) fastställa skötselplan, enligt upprättat förslag. Skötselplanens övergripande mål skall gälla utan begränsning i tiden.
- att för att uppnå syftet med reservatet skall angivna föreskrifter gälla med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken (1998:808) samt 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252). Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet skall vara att bevara ett blandskogsområde som hyser en oceaniskt präglad lavflora knuten till asp, med ett rikt inslag av hotade lavar.

Föreskrifter

Inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Förutom föreskrifter och förbud enligt andra författningar är det inte tillåtet att:

1. uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
3. anlägga luft- eller markledning
4. anordna upplag annat än tillfälligt för skötseln av området
5. uppföra stängsel eller annan hägnad med annat syfte än att skydda föryngring av asp från viltbete så som framgår av skötselplanen
6. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
7. dika eller dämna
8. ta bort eller upparbeta döda träd eller vindfällen utöver vad som sägs i skötselplanen
9. avverka, gallra, röja, markbereda eller hyggesrensa utöver vad som sägs i skötselplanen angående åtgärder för att gynna asp i området
10. plantera eller så träd, buskar eller andra växter
11. framföra motordrivet fordon på barmark annat än vad som sägs i skötselplanen avseende uttransport av röjningsavfall och virke
12. gödsla eller kalka
13. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för att genomföra eller upphandla den skötsel som får genomföras enligt fastställd skötselplan.

Naturvårdsförvaltarens rätt och uppgifter

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6§ miljöbalken samt 3 och 21§§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd gällande förvaltning av reservatet.

Naturvårdsförvaltaren har rätt att:

1. märka ut reservatet,
2. utföra åtgärder enligt fastställd skötselplan.

Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter:

1. Naturvårdsförvaltare för reservatet skall vara Borås kommun.
2. Naturreservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 031522) och Naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt fastställd skötselplan. Skötselplanens övergripande mål och riktlinjer gäller utan begränsningar i tiden. Behov av detaljåtgärder för att nå uppställd målsättning kan komma att förändras varför en översyn i detta avseende bör ske efter fem år och därefter med 10 års mellanrum.
4. Skötselåtgärderna skall dokumenteras av naturvårdsförvaltaren.

Ordningsföreskrifter för allmänheten

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30§ miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det inte tillåtet att:

1. samla, plocka eller skada lavar
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar, eller på annat sätt skada vegetationen
3. klättra i träd
4. göra upp eld
5. tälta
6. rida
7. framföra fordon
8. tippa trädgårdsavfall
9. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
10. utnyttja området för skyttetävling, orienteringstävling eller annan idrottstävling

Övriga upplysningar angående föreskrifterna

Undantag från föreskrifterna ansöks om hos naturvårdsförvaltaren. Naturvårdsförvaltaren kan med stöd av 7 kap. 7§ och 16 kap. 9 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter.

Skälen för beslutet

Flenstorsparkogen har ett rikt innehåll av rödlistade lavar. Bland annat är skogen hemvist för västlig gytterlav *Pannaria rubiginosa* som är en akut hotad lav med ett fåtal förekomster i Sverige. Förteckning över andra påträffade lavar i området redovisas i bilaga 2.

Beredning och intresseprövning

Historik

1931 gjorde de berömda lavforskarna Gunnar Degelius och Sten Ahlner en exkursion till de sydligaste delarna av Sjuhäradsbygden. Syftet med resan var att samla uppgifter om de oceaniska lavarna, som Degelius då arbetade med. De båda fick en mycket rikt utbyte av sin exkursion och fann bl a flera fina lavlokaler med oceanisk lavflora. Dagens höjdpunkt torde ha varit besöket vid gården Flenstorp. Här påträffades en lång rad oceaniska lavar, bland annat rika bestånd av blylav *Degelia plumbea*, grynlav *Pannaria conoplea* och västlig gytterlav *Pannaria rubiginosa*. Flenstorp som är en av skandinavians finaste lokaler med oceanisk lavflora fick ett par raders uppmärksamhet i Degelius avhandling.

Under 1980-talet återuppstod intresset för de oceaniska lavarna och dessutom började kryptogamerna röna ett visst intresse i naturvårdsammanhang. En lång rad av Degelius gamla lokaler återbesöktes, dock med nedslående resultat. De oceaniska lavarna i Sjuhäradsbygden, bland annat i Flenstorp skogen, antogs vara i stort sett försvunna. 1992 fann emellertid Ronny Fallberg, Naturskyddsföreningen i Kinnarumma, ett par fina lokaler med grynslav och blylav i Flenstorp och Pärlebo, vilka troligen var identiska med Degelius gamla lokaler. Det fastställdes att området innehöll inte mindre än 11 olika rödlistade lavar och drygt 105 arter totalt.

Planeringsbakgrund

Naturskyddsföreningen i Kinnarumma uppvaktade Borås kommun med en begäran om att kommunen skulle låta skydda området. Området fanns inte omnämnt i översiktsplanen eller annat kommunalt planeringsunderlag men kommunen gjorde ändå bedömningen att områdets bevarandevärde är så högt att det borde skyddas. Markägaren, som då var Assi Domän, kontaktades och ställde sig villig att medverka och att upplåta marken som naturreservat.

Strategin var att i ett samarbetsprojekt mellan Naturskyddsföreningen, markägare, kommunen och Älvsborgs naturfond WWF bilda ett kommunalt naturreservat av det ca 6 ha stora skogsområdet.

Under 1996 kontaktades Floravårdskommittén för lavar och ArtDatabanken, vilka skrev ett positivt utlåtande med inventeringsresultatet som utgångspunkt och med kunskaperna om landet som referensram. Flenstorp skogen är för svenska förhållanden unik som lavlokal, med flera sällsynta eller hotade lavar.

Dokumentation

Objektets naturvärden har uppmärksamats i olika sammanhang enligt följande:

- Lokal för hotade lavar i länsstyrelsen floravårdsregister.
- Nyckelbiotop i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.
- Utlåtande om skyddsbehovet från Floravårdskommittén för lavar.
- Särskilt omnämnd lokal i boken "Das Ozeanische Element der Strauch- und Laubflechtenflora von Skandinavien" (Gunnar Degelius 1935).

Remiss

Samråd har ägt rum under tiden 15 november – 20 december 2000. Inkomna synpunkter redovisas och kommenteras i särskild samrådsredogörelse.

För ärendet ansvarigt kommunalråd är Björn Wahllöf.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Sjösten
kommunstyrelsens ordförande

Jörgen Rylander
planeringschef